

ALLIANSS EESTI TULEVIK

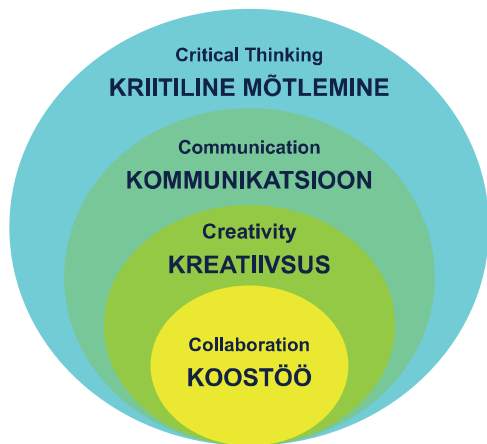
„Noorte haridus on iga riigi vundament“ – Diogenes, ca 400 EK



PISA mõõdikute järgi on meie noorte akadeemiline haridus parim Euroopas. Kuid meie tööandjatel, lapsevanematel ja teadlastel on arenemas äratundmine, et toimetulekuks 21. sajandil sellest üksi ei piisa.

Vajalik on suutlikkus aladel nagu kriitiline mõtlemine, kommunikatsioon, kreatiivsus ja koostöö, nn 4K'd.

Neid on nimetatud 21. sajandi toimetuleku võtmevaldkondadeks. Nad on osa liidriks olemisest, ja liidreid vajame 21. sajandil üha rohkem.



Allianss Eesti Tulevik missioon on aidata Eesti ühiskonda liikuda probleemi teadmisesest **tegutsemisele** selle lahendamiseks:

- Tõsta ühiskonna teadlikkust vajadusest ja lahenduse võimalustest.
- Ühendada nende hääl ja jõud kes tahavad toetada lahenduse elluviimist.
- Pakkuda foorum jagamiseks kogemusi Eestist, naaberriikidest ja laias maailmast.

Millist haridust vajavad Eesti noored 21. sajandil?

Eesti noorte parimad-Euroopas tulemused PISA testidel annavad põhjust uhkuseks, sest tõendavad Eesti õpetajate panuse tipptaset. Peame olema aga ettevaatlikud, et PISA tulemuste sära ei pimestaks meid: **ainult suurepärase akadeemiline haridus ei ole piisav 21. sajandil toime tulekuks.** Väljakutse on kokku võtnud TLÜ haridus-innovatsiooni keskuse juhataja Mati Heidmets:

Rahvusvaheline mõjukas liikumine, Partnership for 21st Century Learning, P21, kus osalevad Apple, Ford, Lego, Walt Disney Company jt tuntud tegijad, peab tänases maailmas **toimetuleku võtmevaldkondadeks nn nelja K-d: kriitiline mõtlemine, kommunikatsioon, kreatiivsus ja koostöö** (eng: 4 c's). Ameerika juhtimisassotsiatsiooni 2010. aastal uurimuses, kus küsitleti üle 2000 USA äriliidri, pidas enamik just **neidsamu 4 K-d mõõdupuuks, mille alusel nad inimesi tööle valivad, töötajaid arendavad ja hindavad.**

Ja just see on valdkond, kus haridus jääb elust maha. OECD uuring arengut toetavate oskuste kohta väidab: „tööturul on järjest rohkem oodatud mitterutiinsed kognitiivsed ja suhtlemisoskused, samas kui vajadus rutiinse füüsilise töö ja rutiinse infotööluse järele väheneb“.

Meie tulevased Tõnissonid ja Merid, Skype'i-tegijad ja muud isemõtledjad istuvad parajasti koolipingis. Nende toetamine K-de väljaarendamisel pole oluline mitte ainult töösturite ja tööturu jaoks... See on Eesti šanss nihkuda eemale idaeurooplase mõku-maailmast. **Mõkude käsutäitjate asemele tahaks liidreid ja eestvedajaid, aga kust neid võtta?**

4K'd on töövahendid, mis on 21. sajandil kõigile vajalikud. **4K'd ei ole aga eesmärk omaette, vaid osa liidriks olemisest (leadership).** See on osa ennastjuhtiva inimese igapäevaelust. Tööandjate rõhuasetus 4K'le näitab selle olulisust. Initsiatiiv, visiooni- ja eesmärgi-kindlus, eetiline käitumine ja vastastikune austus on vaid mõned liidriks olemise märkidest, mis on aluseks inimese edaspidisele edule. **Juhtimine tänapäeval muutub ühe horisontaalsemaks, mis tähendab, et vastutus liigub üha allapoole.** Nt. Circle-K poe ja tankla äri edu sõltub selle tiimi tihti noorukese juhi liidri oskustest. Nutikas IT süsteem võimestab teda eduks sellel kohal.

On ette näha, et kaasaegne üldharidus kaasab tulevikus samad teemad liidriks olemisest, mida seni käsitleb MBA. See tähendab, et enesejuhtimise ja 4K oskustega alustatakse samm-sammult juba lasteaias, liikudes ülikoolini välja. Täiskasvanute arenduses on juba head õppematerjalid ja selge lähenemine olemas – seda saab kohandada ka õpilastele vastavalt nende tasemele. Oleme õpetanud lasteaedades Sean Covey “Õnnelike laste 7 harjumust” raamatu järgi, kasutades täpselt sama sõnastust kui täiskasvanute koolituses. See näitab, et kontseptsioonidest arusaamine varases eas ei ole takistus.

ALLIANSS EESTI TULEVIK

„Noorte haridus on iga riigi vundament“ – Diogenes, ca 400 EK



Millised on 21. sajandi haridusvajaduste ajendid?

Üks on suurim muutus arenenud maade majanduses peale tööstusrevolutsiooni on fookuse liikumine füüsilise kauba tootmisest teeninduskesksele. 1997.aastal kõige väärtuslikumad firmad nagu Coca-Cola, General Electric, Shell, Toyota jms. tootsid käegakatsutavat kaupa. Oskused ja töökohad nende juures olid eluaegsed.

20 aastat hiljem, aastal 2017, ei olnud nimekirjas neist ühtegi. Tekkinud olid uued hiiglased: Amazon, Apple, Google. Milline on nende majanduslikku väärtust? Teenused! See näitab, et tööturu struktuur ja hinnatud oskused on muutunud, eluaegsed töökohad on minevik. Teenindusmajanduses on töökoha saamiseks eeldused suhtlemisoskused nii näost-näku kui ka erinevates globaalsetes meediakanalites. Kuid kõige olulisemad on oskused 4K võtmevaldkondades. Teine seismiline muutus, mis 21.sajandit iseloomustab, on IT massiivne roll tööl, koolis ja kodu: e-kirjad, Google, online pangandus, e-õpe, nutitelefonid, jt. „smart“ seadmed. Eesti e-maailmas ei oska elu ilma nendeta ette kujutada.

Digitehnoloogia mõjutab iga inimese elu. Sel on võime muuta maailma meeleetus ulatuses – seda nii heade kui pahade eesmärkidega. 4K'd aitavad kasutada neid oskusi ja teadmisi parimate eesmärkide saavutamiseks.

Haridus peab hoolt kandma, et meie pädevused peaksid pidevalt laieneva digimaailmaga üht sammu. On kasvav kogum tõendeid et pidev nutitelefonide kasutamine on takistamas noorte edu koolis ja emotsionaalset arengut. Oluline on meeles pidada, et tehnikat valitseb inimene, mitte vastupidi.

Need on ainult kaks muutust tänapäeva maailmas, mis näitavad, et akadeemilisest haridusest üksi ei piisa.

Mis on lahendused?

4K'd – kriitiline mõtlemine, kommunikatsioon, koostöö ja kreatiivsus – on vahend sotsiaalsete ja kognitiivsete oskuste arendamiseks ja edukaks enesejuhtimiseks.

P21 on hariduses 4K elluviimise üle andnud organisatsioonile *Battelle for Kids* (BfK) mis pakub 4K arenguprogramme koolijuhitidele, õpetajatele ja lastele. Nad on alustanud programmiga eelkooliealistest lasteaiani, sest laste arenguvõime on selles eas kordades kõrgem, kui hiljem. See on juba toimimas üle 800 koolis USAs. Oleme alustanud dialoogi BfK'ga võimaliku koostöö teemal.

Eestis on alustanud 4K arendust ellu viimist Dr. Stephen Covey Väga efektiivse inimese 7 harjumust alusel loodud programm. Kõrvalolev tabel näitab, kuidas 7 harjumust annab 4K'le kindla aluse.

Põhikoolide programmide nimi, Liider minus endas (LME), viitab põhimõttele et 4K ei ole lõppeesmärk vaid üks osa liidriks olemisest. Viimane on olnud Covey programmide fookus juhtide arenduses. See kogemus on rakendatud programmides lasteaiast ülikoolini.

Täielikud õppematerjalid õpilastele ja õpetajatele on eestindatud lasteaiast kuni 7. klassini. Hetkel on need on kasutuses pilootprojektides 3 koolis ja 5 lasteaias, kokku 1200 õpilasega. Inglise keeles on olemas õppematerjalid, mis on fookuseeritud teismeliste vajadustele 9.-12. klassis. Nende eestindamine on planeeritud vastavalt vajadusele.

2018 a. hea uudis on, et pakutakse litsensiprogrammi, mis võimaldab põhikooli programmi elluviimist 300 õpilasega koolis alla 2 euro eest kuus õpilase pealt.



VÄGA EFEKTIIVSE INIMESE 7 HARJUMUST	Mõju 4K elluviimisel
1. Ole proaktiivne	Vastutuse ja initsiatiivi võtmine: visiooni- ja eesmärgikindlus
2. Alusta lõppeesmärki silmas pidades	Kriitiline mõtlemine; organiseeritus, efektiivne ajakasutus
3. Esmatähtis esikohale	Eesmärkide püstitamine, usaldusväärsus
4. Mõttele võidan-võidad	Meeskonnatöö, analüütilised oskused
5. Püüa esmalt mõista ja alles seejärel olla mõistetud	Efektiivne suhtlemine, kuulamis- ja rääkimisoskus, vastastikune austus
6. Loo sünergia	Kreatiivsus, probleemide lahendamine, meeskonnatöö ja kaasalöömine
7. Terita saagi	Enda teadlik areng